

**Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja
Slovenskej republiky**

Útvar vedúceho hygienika rezortu

Výročná správa

za rok 2015

Oddelenie oblastného hygienika Bratislava

Oddelenie oblastného hygienika Zvolen

Oddelenie oblastného hygienika Žilina

Oddelenie oblastného hygienika Košice

Odbor špecializovaných činností a štátneho zdravotného dozoru

Oddelenie ochrany zdravia pred žiarením

Obsah

I.	Všeobecná časť	4
II.	Odborná časť.....	5
	1. Posudková činnosť	5
	2. Kontrolná činnosť.....	10
	3. Skúšky odbornej spôsobilosti.....	12
	4. Prehľad výkonov štátneho zdravotného dozoru	13
	5. Analýza stavu pracovného prostredia a pracovných podmienok	15
	Analýza stavu pracovného prostredia a pracovných podmienok.....	15
	Pracoviská s rizikovým faktorom	16
	Choroby z povolania	18
	6. Oblasť ochrany zdravia pred ionizujúcim žiarením	19
	Výkon štátneho zdravotného dozoru pri preprave zdrojov ionizujúceho žiarenia	19
	Spracovanie a vedenie registrov	19
	Register osobných dávok	20
	Riešenie mimoriadnych radiačných udalostí	20
	7. Špecifická činnosť	22
	8. Sankčné opatrenia.....	23
	9. Vybrané správne poplatky	24
	10. Prehľad podnetov šetrených na jednotlivých oddeleniach	25
	Prehľad šetrených podnetov podľa charakteru podania.....	26
	11. Spolupráca s ústrednými orgánmi štátnej správy	31
	Spolupráca s Ministerstvom zdravotníctva SR.....	31
	Spolupráca s Ministerstvom vnútra SR	31
	Spolupráca s Ministerstvom financií SR	31
	Spolupráca s Ministerstvom obrany SR.....	31
	Spolupráca s Úradom verejného zdravotníctva SR	32
	Spolupráca s Úradom jadrového dozoru SR.....	32
	12. Medzinárodná spolupráca	33
	Zastupovanie MDVRR SR v medzinárodných organizáciách, pracovných skupinách a projektoch	33
	Odborné podujatia a prednášky	34

Zoznam tabuliek

Tabuľka II-1 Preventívne aktivity.....	5
Tabuľka II-2 Kontrolná činnosť.....	10
Tabuľka II-3 Skúšky odbornej spôsobilosti.....	12
Tabuľka II-4 Prehľad výkonov štátneho zdravotného dozoru na jednotlivých pracoviskách.....	13
Tabuľka II-5 Počet zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce.....	16
Tabuľka II-6 Počet zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa prevažujúcej činnosti.....	17
Tabuľka II-7 Počet zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce v jednotlivých oblastiach rezortu.....	17
Tabuľka II-8 Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania.....	18
Tabuľka II-9 Choroby z povolania, profesionálne otravy a iné poškodenia z práce.....	18
Tabuľka II-10 Prehľad aktivít oddelenia ochrany zdravia pred žiarením.....	19
Tabuľka II-11 Register zdrojov ionizujúceho žiarenia.....	20
Tabuľka II-12 Prehľad počtu záchytov nedeklarovanej rádioaktivity od roku 2008.....	20
Tabuľka II-13 Prehľad počtu záchytov nedeklarovanej rádioaktivity v roku 2015.....	21
Tabuľka II-14 Špecifická činnosť.....	22
Tabuľka II-15 Prehľad sankčných opatrení.....	23
Tabuľka II-16 Prehľad vybraných správnych poplatkov.....	24
Tabuľka II-17 Prehľad evidovaných podnetov.....	25

I. Všeobecná časť

Činnosti Útvaru vedúceho hygienika rezortu (ďalej len „ÚVHR“ alebo „Útvar“) predkladané vo výročnej správe za rok 2015 boli ovplyvnené organizačnými zmenami. Na základe rozhodnutia ministra č. 78/2015 s účinnosťou od 15.5.2015 bolo zrušené oddelenie pre posudzovanie telekomunikačných stavieb a zariadení a oddelenie ochrany zdravia pred ionizujúcim žiarením a vytvorené oddelenie ochrany zdravia pred žiarením.

Organizačná štruktúra Útvaru vedúceho hygienika rezortu

II. Odborná časť

1. Posudková činnosť

Tabuľka II-1 Preventívne aktivity

Preventívne aktivity	počet
Záväzné stanoviská - § 13 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z.	3
Spolu:	
▪ <i>posudzovanie vplyvov na životné prostredie podľa zák.č.24/2006 Z.z.</i>	3
Záväzné stanoviská podľa § 13 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z.	591
Spolu:	
▪ <i>k územným plánom a k návrhom na územné konanie</i>	352
▪ <i>k návrhom na kolaudáciu stavieb a k návrhom na zmenu v užívaní stavieb</i>	230
▪ <i>k návrhom na určenie osobitného režimu území (zákon č. 24/2006 Z.z.)</i>	9
<i>Iná súvisiaca agenda (vyjadrenia, miestne šetrenia,)</i>	163
Rozhodnutia podľa § 13 ods. 4 zákon č. 355/2007 Z. z.	1894
Spolu:	
▪ <i>k návrhom na uvedenie priestorov do prevádzky vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní ako aj o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky (vrátane schválenia prevádzkových poriadkov)</i>	1818
▪ <i>k návrhom na schválenie alebo zmenu prevádzkového poriadku</i>	51
▪ <i>k návrhom na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku</i>	1
▪ <i>k návrhom na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb</i>	11
▪ <i>k návrhom na zaradenie prác do tretej alebo štvrtej kategórie ako aj o návrhoch na zmenu alebo vyradenie prác z tretej, alebo štvrtej kategórie</i>	13
<i>Iná súvisiaca agenda (stanoviská, vyjadrenia)</i>	220
Rozhodnutia podľa § 45 ods. 2, 3 a 7 a ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.	17
Spolu:	
<i>Iná súvisiaca agenda (stanoviská, vyjadrenia)</i>	6
<i>Evidovaná činnosť podľa §46 zákona č. 355/2007 Z. z.</i>	2
<i>Rozhodnutia - prerušenie, zastavenie konania v súvislosti s § 13a § 45</i>	174
Rozhodnutia Spolu:	2085

V rámci posudkovej činnosti významnejších stavieb pre potreby posudzovania vplyvov na životné prostredie (zákon č. 24/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov) boli vydané záväzné stanoviská k správam o hodnotení vplyvov na životné prostredie týchto stavieb:

- **Technicko-hygienická údržba železničných koľajových vozidiel, Stredisko Bratislava**
- **Technicko-hygienická údržba železničných koľajových vozidiel - projektová príprava, stredisko Žilina**

Uvedené stavby sú významné nielen z hľadiska modernizácie podmienok údržby železničných koľajových vozidiel, čím sa predpokladá zlepšenie úrovne kultúry cestovania, ale aj z hľadiska zlepšenia pracovných podmienok zamestnancov.

- **ŽSR, terminály integrovanej osobnej prepravy v Bratislave, úsek Devínska Nová Ves – Bratislava hlavná stanica – Podunajské Biskupice, TIOP č. 2 Bratislava Lamačská brána .**

Posudzovaná investičná akcia je súčasťou návrhu výstavby siedmich terminálov integrovanej osobnej prepravy na železničných tratiach na území Bratislavy, ktorých vybudovanie sa navrhuje z dôvodu riešenia nevyhovujúcej dopravnej situácie v Bratislave s cieľom zvýšiť záujem využívania hromadnej osobnej dopravy na úkor individuálnej automobilovej dopravy a v maximálnej miere využiť na tento účel existujúci potenciál koľajovej dopravy. Predmetné stavby pozostávajú z nástupíšť, zastávok, zabezpečovacích a oznamovacích zariadení na existujúcej železničnej trati. Vzhľadom k tejto skutočnosti bolo potrebné venovať pozornosť navrhovanej ochrane verejného zdravia pred negatívnym pôsobením hluku.

Významnú časť posudkovej činnosti tvorilo posudzovanie jednotlivých stavebných objektov a prevádzkových súborov stavieb:

- **ŽSR, Modernizácia železničnej trate, pre traťovú rýchlosť do 160 km/hod.**
Stavba sa realizuje v etapách, súčasne sú rozostavané viaceré stavebné úseky. V rámci finalizácie traťového úseku Beluša – Púchov boli zvolané 4 kolaudačné konania a vydané 4 záväzné stanoviská na kolaudáciu stavby (spolu bolo posúdených 332 stavebných objektov a prevádzkových súborov). Súčasťou tohto stavebného úseku bola výstavba nového objektu železničnej stanice Púchov, prevádzkových objektov s umiestnením pracovísk, výstavba nových nástupíšť, podchodov a iných objektov železničnej infraštruktúry.
- **ŽSR, Elektrifikácia a optimalizácia trate Leopoldov – Šurany**
- **Elektrifikácia trate Bánovce nad Ondavou – Humenné**

Uvedené stavby boli posudzované predovšetkým z hľadiska riešenia protihlukových opatrení v zastavaných častiach obcí pozdĺž železničnej trate.

V rámci posudzovacej činnosti v oblasti cestnej dopravy sa pozornosť venovala najmä požiadavkám zameraných na ochranu verejného zdravia pred negatívnym pôsobením hluku, resp. posudzovaniu protihlukových opatrení so zámerom zníženia emisnej a hlukovej záťaže dotknutých oblastí.

- **Rýchlostná cesta R7 Bratislava – Dunajská Lužná**
- **Diaľnica D4 Bratislava, Ivanka sever - Rača**
- **Diaľnica D1 BA, Viedenská cesta – Prístavný most**
- **Diaľnica D1 Bratislava – križovatka Prievoz – rekonštrukcia**
- **Diaľnica D1 Bratislava – Trnava, križovatka Triblavina**
- **Diaľnica D1 Jánovce – Jablonov I. úsek**
- **Diaľnica D1 Jánovce – Jablonov II. úsek**
- **Privádzáč rýchlostnej cesty R4 – VSS Košice – Červený rak**
- **Privádzáč k D1 Spišská Nová Ves – Levoča I. etapa“**

Osobitnú časť posudkovej činnosti tvorilo posudzovanie stavebných objektov v rámci **výstavby diaľničných úsekov diaľnice D1 a D3**. V priebehu roka sa konalo niekoľko kolaudačných konaní **diaľničného úseku D1 Dubná Skala– Turany** (vydaných 6 záväzných stanovísk na kolaudáciu),

Na jednotlivé stavebné objekty **diaľničného úseku D1 Lietavská Lúčka – Višňové – Dubná Skala** boli vydané 3 stanoviská k projektovej dokumentácii stavby, dve záväzné stanoviská na územné konanie a dve stanoviská na kolaudáciu stavby.

Posudzované boli aj stavebné **objekty diaľnice D3**. V rámci kolaudačného konania **diaľničného úseku Svrčinovec – Skalité** boli vydané 4 záväzné stanoviská a pre **diaľničný úsek Žilina Strážov – Žilina Brodno** bolo vydané 1 záväzné stanovisko a jedno odborné stanovisko na zmenu projektovej dokumentácie, ktorá sa týkala prehodnotenia účinnosti navrhovaných protihlukových opatrení.

V roku 2015 bola ukončená kolaudácia **rýchlostnej komunikácie „R2, Žiar nad Hronom – obchvat“**, ku ktorej boli vydané 2 záväzné stanoviská.

Z významnejších posudzovaných návrhov stavieb v oblasti železničnej dopravy sa posudzovala výstavba **opravovne EU železničných koľajových vozidiel** pre osobnú dopravu v intraviláne mesta Nové Zámky. Predmetná opravovňa bude mať charakter dopravnopriemyselnej haly, ktorej úlohou bude realizácia technických opráv a údržby železničných koľajových vozidiel.

V rámci posudzovania na úseku pôšt sa posudzovala projektová dokumentácia pre potreby územného konania stavby **„Logistické centrum pošty – distribúcia, Ivanka pri Dunaji** z hľadiska vplyvu emisií hlukom uvedenej prevádzky na okolité objekty.

Významnou aktivitou bolo posudzovanie typového projektu pracovísk spoločnosti Poštová banka, a.s. **„Vysunuté akvizičné pracovisko – VAP MINI a VAP MEDIUM“**, z hľadiska zabezpečenia zdravých pracovných podmienok zamestnancov.

Ďalej to bolo posudzovanie projektu **Prevádzkovej budovy hlavného spracovateľského strediska Žilina**, ktorý rieši premiestnenie existujúceho pracoviska Slovenskej pošty a.s. z kapacitne nevyhovujúcich priestorov do nového objektu. V novom objekte bude umiestnená technológia umožňujúca efektívnejšie spracovanie listových zásielok a balíkov. Nakoľko navrhnuté technologické zariadenia a celkový projekčný zámer v pôvodnej verzii nezohľadňovali požiadavky na ochranu verejného zdravia, boli potrebné viaceré konzultácie, ktoré sa premietli do výslednej podoby projektovej dokumentácie.

V rámci rozhodovacej činnosti sa posudzovali najmä prevádzky zariadení spoločného stravovania a schvaľovali prevádzkové poriadky, resp. zmena prevádzkovateľa týchto zariadení.

Osobitná pozornosť sa venovala **bufetovým a jedálenským vozňom spoločnosti RegioJet, a.s.** jazdiacich na trase Bratislava – Košice a späť, vrátane schvaľovania skladového zázemia spoločnosti RegioJet v areáli železničnej stanice Bratislava - hlavná stanica.

Z celkového návrhu na uvedenie 16 bufetových vozňov a 7 jedálenských vozňov do prevádzky a schválenie prevádzkového poriadku bolo vydaných 5 súhlasných rozhodnutí a 1 súhlasné rozhodnutie na uvedenie skladových priestorov do prevádzky.

V júni 2015 bola ukončená výstavba „**Terminálu intermodálnej prepravy v Žiline – Tepličke**“. Terminál zabezpečuje prekladanie intermodálnych prepravných jednotiek z jedného dopravného prostriedku (vlak) na iný dopravný prostriedok (nákladné vozidlo), alebo medzioperačné skladovanie v dosahu manipulačného zariadenia.

Terminál bol vybudovaný ako súčasť budúceho logistického centra nákladnej dopravy pre celý severozápad Slovenska. V rámci posudkovej činnosti boli na kolaudáciu stavby vydané dve záväzné stanoviská. Z hľadiska ochrany verejného zdravia stavba obsahuje celý súbor budúcich pracovísk (vrátane rizikových), ktoré budú po spustení prevádzky predmetom ďalšieho posudzovania. So zástupcami investora boli prerokované podmienky na budúce uvedenie jednotlivých pracovísk do prevádzky.

Železnice SR v priebehu roka začali s realizáciou „**Projektu zabezpečenia prístupu osôb s obmedzenou mobilitou k službám osobnej železničnej dopravy**“ vo vybraných železničných staniach. V rámci posudkovej činnosti boli vydané tri rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky, vykonané boli opakované miestne obhliadky a konzultácie so zástupcami zhotoviteľa. V troch prípadoch bolo konanie prerušené pre nedostatky brániace riadnemu užívaniu stavby. Realizácia stavebných úprav na jednotlivých staniach (inštalácia informačného systému k prístupovým cestám a nástupištiam, vybudovanie priechodov v koľajisku, bezbariérových vstupov do staníc a na nástupištia, vstupy do WC, vybudovanie WC pre imobilných) významne prispeje ku sprístupneniu železničnej dopravy osobám s obmedzenou mobilitou.

V rámci posudkovej činnosti preventívneho pracovného lekárstva bolo v sledovanom období vydaných 14 rozhodnutí, ktorými boli schválené prevádzkové poriadky resp. ich zmeny, a to predovšetkým pre pracovné činnosti súvisiace s expozíciou chemickým faktorom,

hluku a vibráciám. V jednom prípade bolo vydané 1 rozhodnutie na uvedenie pracovných priestorov do prevádzky spolu so schvaľovaním prevádzkového poriadku.

Na základe návrhov zamestnávateľov bolo vydaných 13 rozhodnutí o vyhlásení rizikových prác, z nich 9 zaradených do 3. kategórie rizika, 4 zmeny kategórie rizika.

K problematike odstraňovania azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb bolo v roku 2015 vydaných 10 rozhodnutí. Činnosť spojenú s manipuláciou s materiálmi obsahujúcimi azbest vykonávali spoločnosti oprávnené na výkon tejto činnosti. Prevažná časť vydaných rozhodnutí sa týkala odstraňovania azbestocementových strešných krytín zo stavieb.

V rámci posudkovej činnosti v oblasti telekomunikačných zariadení bolo v roku 2015 vydaných **1654 rozhodnutí** na uvedenie priestorov telekomunikačných zariadení do prevádzky. V rámci vydaných rozhodnutí boli zároveň schválené aj prevádzkové poriadky pre činnosti v prevádzke jednotlivých základňových staníc. Telekomunikačným operátorom bolo zaslaných 17 výziev na doplnenie podania a následne vydaných 17 rozhodnutí o prerušení konania a 2 rozhodnutia o zastavení konania.

2. Kontrolná činnosť

Tabuľka II-2 **Kontrolná činnosť**

Kontrolná činnosť	počet
<i>Rozhodnutia (pokyny, opatrenia) podľa § 12, ods. 2 písm. b) až n) a ods. 3 až 5 zákona č. 355/2007 Z. z.</i>	13
<i>Rozhodnutia (pokyny, opatrenia) na odstránenie nedostatkov zistených pri výkone ŠZD (§ 7 písm. m) zákona č. 355/2007 Z. z.)</i>	6
<i>Rozhodnutia o prerušení konania</i>	36
<i>Rozhodnutia o zastavení konania</i>	12
<i>Oznámenie o začatí konania zasielané spolu s výzvou</i>	7
<i>Odvolanie, námietky</i>	1
<i>Výzvy (samostatne)</i>	98
<i>Konzultácie so záznamom</i>	51
<i>Odborné stanoviská – expertízy (napr. DDD, HACPP a pod.)</i>	53
<i>Šetrenie podnetov (ostatná súvisiaca činnosť)</i>	272
<i>Kontrola dodržiavania zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov</i>	180
<i>Epidemiologické šetrenie v ohnisku nákazy</i>	10

V rámci kontrolnej činnosti bola pozornosť zameraná predovšetkým na riešenie podnetov, ktorých prehľad je uvedený v kapitole 10. Šetrenie podnetov si vyžiadalo opakované miestne obhliadky, pracovné rokovania a spracovanie písomností (oznámenie o začatí správneho konania, žiadosti o súčinnosť, vyžiadanie si písomných podkladov potrebných k riešeniu doručených podnetov a pod.).

Vydaných bolo 98 výziev, ktoré sa v prevažnej miere týkali vyjadrení k nedostatkom zisteným pri výkone štátneho zdravotného dozoru ako aj k realizovaným opatreniam na zníženie hluku. 26 výziev bolo vydaných na zabezpečenie preventívnej deratizácie na území Bratislavského samosprávneho kraja.

Pokyny na odstránenie zistených nedostatkov sa týkali prevádzkovej hygieny, 2 pokyny boli vydané prevádzkovateľom zdroja hluku v súvislosti s výskytom zvýšenej hladiny hluku v životnom prostredí v dôsledku dopravy.

V súvislosti s výskytom vírusovej hepatitídy typu A bolo pracovníkom Pošty Malčice vydaných 7 rozhodnutí na plnenie opatrení na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení a 6 rozhodnutí bolo vydaných na plnenie opatrení na predchádzanie vzniku ochorení a iných porúch zdravia v dôsledku ožiarenia ionizujúcim žiarením.

V súvislosti so vznikom epidémie gastroenteritíd na palube výletnej lode plviacej sa na Dunaji (Nemecko-Rakúsko-Slovensko-Maďarsko) boli opakovane realizované epidemiologické šetrenia v ohnisku nákazy s uložením opatrení na vykonanie nápravy a odstránenie zistených nedostatkov. V rámci kontroly bolo zistené, že na viacerých úsekoch prevádzky zariadenia spoločného stravovania, pri plnení plavidla pitnou vodou ako aj ubytovacej časti, dochádzalo ku krížovej kontaminácii, čo zvyšovalo pravdepodobnosť vzniku a šírenia akútnych gastrointestinálnych ochorení u cestujúcich ako aj členov posádky.

V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru bolo kontrolované dodržiavanie zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov (180 previerok v zariadeniach spoločného stravovania, ubytovacích zariadeniach a objektoch dopravnej infraštruktúry).

Odborné stanoviská boli vydané najmä pre prevádzkovateľov zariadení spoločného stravovania v etape schvaľovania prevádzky (plány správnej výrobnéj praxe HACCP) ako aj následného rozšírenia sortimentu v už schválenej prevádzke. V ostatných prípadoch išlo o zabezpečenie životných podmienok vo vzťahu k verejnemu zdraviu (hluk z dopravy, elektromagnetické pole) a organizáciu hromadných podujatí.

Konzultačná činnosť bola poskytnutá organizátorom hromadného podujatia „Medzinárodné letecké dni SIAF 2015“ so zameraním na stánkový predaj potravín, zabezpečenie pitnej vody, vody na osobnú hygienu, WC, odstraňovanie komunálneho odpadu počas trvania hromadného podujatia, ako aj náležitosti trhového poriadku.

Konzultačná činnosť v oblasti preventívneho pracovného lekárstva bola zameraná na zabezpečenie a plnenie povinností pracovnej zdravotnej služby, plnenie povinností zamestnávateľov vyplývajúcich z rozhodnutí o vyhlásení rizikových prác na ich pracoviskách, vykonávanie preventívnych lekárskech prehliadok vo vzťahu k práci, zabezpečenie ochrany zdravia zamestnancov používaním osobných ochranných pracovných prostriedkov. Zamestnávateľom bolo poskytované poradenstvo týkajúce sa rozsahu podkladov na uvedenie pracovných priestorov do prevádzky, vypracovania prevádzkových poriadkov a posudku o riziku, problematiky búracích prác s výskytom materiálov s obsahom azbestu, chorôb z povolania, bezpečnej manipulácie s bremenami ako aj zabezpečenia vhodných mikroklimatických podmienok a pitného režimu na pracoviskách.

Skupinové poradenstvo v oblasti ergonómie v pracovnom procese bolo poskytnuté pre pracovisko Slovenskej pošty, a.s. – Hlavné spracovateľské stredisko Košice, kde bol u zamestnancov v profesii triedič listových zásielok vykonaný ergonomický audit pracovného miesta, analýza pracovných polôh pri práci, zhodnotenie ergonomických rizík a zistenie zdravotných ťažkostí v oblasti podporno – pohybového aparátu pomocou ergonomického programu a odborného posúdenia pracovných činností so zameraním na analýzu a predchádzanie výskytu chorôb z povolania z dôvodu dlhodobej, nadmernej a jednostrannej záťaže.

3. Skúšky odbornej spôsobilosti

Tabuľka II-3 *Skúšky odbornej spôsobilosti*

Skúšky odbornej spôsobilosti	počet
<i>Osvedčenia o odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicky závažných činností</i>	14
<i>Počet vydaných osvedčení o odbornej spôsobilosti</i>	14

V roku 2015 sa uskutočnili 3 zasadnutia komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicky závažnej činnosti – pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov ako aj pri obsluhu vodovodných zariadení (plnenie pitnej vody do osobných lodí a lietadiel). Preskúšaných bolo spolu 14 osôb, ktorým boli následne vydané Osvedčenia na vykonávanie epidemiologicky závažnej činnosti.

4. Prehľad výkonov štátneho zdravotného dozoru

Tabuľka II-4 Prehľad výkonov štátneho zdravotného dozoru na jednotlivých pracoviskách

Pracovisko	počet vykonaných kontrol
<i>Objekty dopravnej infraštruktúry (železničné stanice, prístavy, letiská a pod.)</i>	65
<i>Dopravné prostriedky (osobné lode, vlakové súpravy)</i>	10
<i>Pracoviská (upratovacie firmy, prevádzky údržby a opráv)</i>	16
<i>Ubytovacie zariadenia</i>	40
<i>Zariadenia osobných služieb</i>	14
<i>Pošty</i>	37
<i>Nepotravinárske prevádzky</i>	47
<i>Potravinárske zariadenia</i>	525
<i>Zdravotnícke pracoviská</i>	25
<i>Pracoviská s rizikovým faktorom 3. kategórie</i>	132
<i>Pracoviská so zdrojmi ionizujúceho žiarenia</i>	6

Ťažiskom výkonu štátneho zdravotného dozoru (ŠZD) v priebehu roku 2015 bola kontrola stravovacích zariadení - výdajne stravy, bufety, reštauračné zariadenia so zameraním na dodržiavanie prevádzkovej hygieny, zásad správnej výrobnéj praxe ako aj kontroly odbornej a zdravotnej spôsobilosti zamestnancov.

Kontroly zamerané na dodržiavanie hygienických podmienok boli vykonávané:

- v priestoroch železničných staníc v priestoroch pre cestujúcu verejnosť ako aj v železničných vozňoch osobnej dopravy, a to z hľadiska úrovne sanitácie týchto priestorov, vybavenia zariadení na osobnú hygienu, plnenia vodou, zabezpečenia likvidácie odpadov, dodržiavanie ochrany nefajčiarov;
- v priestoroch odpočívadiel, vrátane zariadení na osobnú hygienu;
- na palubách rýchlo lodí a výletných lodí pred začiatkom ako aj v priebehu letnej turistickej sezóny;
- opakované kontroly na Letisku M.R. Štefánika v Bratislave;
- v ubytovacích zariadeniach a nocľážniach (pre pracovníkov železničných spoločností) ;

- v potravinových automatoch;
- v prevádzkach pôšt.

V súvislosti s umiestňovaním automatov sa opakovane riešil problém napojenia zariadenia na prívod pitnej vody, nakoľko ich prevádzkovatelia často nedodržiavajú základné epidemiologické zásady a na prívod vody používajú hadice z materiálu nevhodného na kontakt s pitnou vodou; nedodržiavanie prevádzkového poriadku pri údržbe zariadenia.

Významnú časť ŠZD tvorila kontrola pracovísk z hľadiska plnenia povinností zamestnávateľov vyplývajúcich z legislatívnych úprav, dodržiavanie kritérií zdravých pracovných podmienok, dodržiavanie prevádzkových poriadkov z hľadiska zabezpečovania pracovných podmienok a ochrany zdravia pri práci zamestnancov, a to najmä na pracoviskách s vyhláseným rizikom práce, dodržiavanie platnej legislatívy zamestnávateľov vo vzťahu k zabezpečeniu pracovnej zdravotnej služby (PZS).

Pracovné zdravotné služby sú prevažne zabezpečené dodávateľským spôsobom. Kvalita služieb PZS bola kontrolovaná prostredníctvom zamestnávateľov, pričom sa zisťovalo, či sú náležite usmerňovaní a poučovaní. Hodnotili sa predkladané posudky o rizikách a protokoly o objektivizácii pracovného prostredia. Zamestnávatelia v spolupráci so zmluvnými pracovnými zdravotnými službami prijímali, za účelom zlepšenia pracovných podmienok zamestnancov, najmä opatrenia organizačné, ktoré spočívali napr. v zabezpečení kvalitných osobných ochranných pracovných prostriedkov, rekondičných pobytov, pravidelných preventívnych lekárskech prehliadok, školení a výcviku zamestnancov z oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

V rámci ŠZD v zdravotníckych zariadeniach bola kontrola zameraná na dodržiavanie podmienok platnej legislatívy – kontrola povolení na používanie zdrojov ionizujúceho žiarenia pri lekárskom ožiarení ako aj dodržiavanie zásad radiačnej ochrany zamestnancov na pracoviskách s RTG prístrojmi na kontrolu obsahu batožín a zásielok.

5. Analýza stavu pracovného prostredia a pracovných podmienok

Analýza stavu pracovného prostredia a pracovných podmienok

V rámci rezortu dopravy bolo v roku 2015 evidovaných 139 zariadení, v ktorých sú vyhlásené rizikové práce v 3. kategórii rizika na 446 pracoviskách s celkovým počtom 3293 zamestnancov v riziku, z toho 127 žien. Bolo evidovaných 423 pracovísk s vyhlásenou rizikovou prácou v železničnej doprave, 10 pracovísk v lodnej doprave, 7 v leteckej doprave, 4 pracoviská v cestnej doprave a po jednom pracovisku v 3. kategórii rizika v oblasti pôšt a telekomunikácií. V sledovanom období neboli v rámci rezortu zaradené žiadne pracovné činnosti do 4. kategórie rizika.

V porovnaní s rokom 2014 bol zaznamenaný mierny nárast počtu pracovísk ako aj počtu zamestnancov s vyhlásenou rizikovou prácou v 3. kategórii rizika. Jedným z hlavných dôvodov tohto nárastu je výstavba diaľničných tunelov. Tunely sa aktuálne budujú na diaľnici D1, a to Ovčiarsko, Žilina, Višňové. Na diaľnici D3 sú to Svrčinovec, Poľana a Považský Chlmec. Pracovné činnosti pri výstavbe tunelov súvisiace s expozíciou hluku, vibráciám a chemickým škodlivinám boli rozhodnutím MDVRR SR zaradené do 3. kategórie rizikových prác.

Útvar vedie register rizikových prác v programe ASTR, ktorý je napojený na spoločný systém ASTR (Systém jednotnej evidencie rizikových prác v SR), v rámci regionálnych úradov verejného zdravotníctva SR. V rámci ASTR Útvar eviduje, sumarizuje a spracováva údaje o rizikových prácach v podmienkach rezortu dopravy.

V pracovnom prostredí každoročne dominuje rizikový faktor hluk, ktorému bolo exponovaných 55,7 % zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce (1959 zamestnancov, z toho 47 žien). Druhým najčastejšie sa vyskytujúcim faktorom je prach, ktorému bolo exponovaných 22,1 % zamestnancov v riziku (778 zamestnancov, z toho 13 žien), na treťom mieste je expozícia vibráciám (13,9 %, 489 zamestnancov, z toho 0 žien). Nasledujú chemické škodliviny (135 zamestnancov, z toho 27 žien) a neuropsychická záťaž (84 zamestnancov, z toho 5 žien). Ostatné rizikové faktory (biologický faktor, elektromagnetické žiarenie, ionizujúce žiarenie, dermatotropné látky a chemické karcinogény) sa uplatňujú v podstatne menšej miere. U niektorých právnych subjektov, najmä v železničnej doprave, sa vyskytuje kombinácia dvoch a viacerých faktorov.

Tabuľka II-5 Počet zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce

Rizikový faktor	počet exponovaných pracovníkov							
	rok 2015				rok 2014			
	3. kategória		4. kategória		3. kategória		4. kategória	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
<i>Prach</i>	778	13	0	0	788	5	0	0
<i>Hluk</i>	1959	47	0	0	1743	45	0	0
<i>Vibrácie</i>	489	0	0	0	429	0	0	0
<i>Chemické látky</i>	135	27	0	0	135	21	0	0
<i>Chem. karcinogény</i>	2	2	0	0	4	2	0	0
<i>Dermatotropné látky</i>	4	0	0	0	4	0	0	0
<i>Ionizujúce žiarenie</i>	5	0	0	0	5	0	0	0
<i>Elektromag.žiarenie</i>	22	0	0	0	25	0	0	0
<i>Biologický faktor</i>	37	14	0	0	33	12	0	0
<i>Neuropsych. záťaž</i>	84	5	0	0	73	2	0	0
<i>S p o l u</i>	3515	108	0	0	3239	87	0	0

Pracoviská s rizikovým faktorom

Z celkového počtu 3293 zamestnancov pracujúcich v riziku pracuje v oblasti dopravy, skladovania a strojov 3276 zamestnancov, z toho 111 žien. V priebehu roka 2015 bolo evidovaných v zdravotníctve 17 zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce, z toho 16 žien, ktorí sú exponovaní biologickému faktoru, chemickému faktoru, karcinogénemu a mutagénemu faktoru.

Tabuľka II-6 Počet zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce podľa prevažujúcej činnosti

Prevažujúca činnosť		počet exponovaných pracovníkov			
		3. kategória		4. kategória	
Kód	Názov	celkom	žien	celkom	žien
I	Doprava, skladovanie, spoje	3276	111	0	0
N	Zdravotníctvo	17	16	0	0
Spolu		3293	127	0	0

87,3 % všetkých evidovaných zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce pracuje v železničnej doprave, 6,3 % v cestnej doprave, takmer 5 % v leteckej doprave a 0,7 % zamestnancov v lodnej doprave.

Tabuľka II-7 Počet zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce v jednotlivých oblastiach rezortu

Oblasti rezortu	počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		Spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Železničná doprava	2874	121	0	0	2874	121
Letecká doprava	164	5	0	0	164	5
Lodná doprava	24	0	0	0	24	0
Pošty	1	1	0	0	1	1
Telekomunikácie	22	0	0	0	22	0
Cestná doprava	208	0	0	0	0	0
Spolu	3293	127	0	0	3293	127

V porovnaní s rokom 2014 nastala zmena len u zamestnancov v cestnej doprave, nakoľko v roku 2014 rizikové práce v cestnej doprave vyhlásené neboli.

Choroby z povolania

Počas roka 2015 realizoval odbor špecializovaných činností na žiadosť pracovísk klinického pracovného lekárstva **8 šetrení** vplyvu faktorov práce a pracovného prostredia na vznik profesionálnych poškodení zdravia zamestnancov u hlásených podozrení na chorobu z povolania. Pri celkovom hodnotení prešetrovaných chorôb z povolania podľa diagnóz dominovali choroby v položke č. 29 – ochorenie z dlhodobej, nadmernej, jednostrannej záťaže horných končatín (ďalej len „DNJZ“). V porovnaní s rokom 2014 klesol počet prešetrovaných podozrení na chorobu na polovicu (16 vs. 8). Spektrum posudzovaných podozrení zostalo nezmenené.

Tabuľka II-8 Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania

Číslo položky Zoznamu	Diagnóza	Organizácia	Číslo OKEČ	Profesia	Priznaná / nepriznaná
29	Choroba HK z DNJZ	OHL ŽS, a.s. Bratislava	8111005	tunelár	nie
29	Choroba HK z DNJZ	HOCHTIEF SK, s.r.o. Bratislava	8111005	tunelár	nie
29	Choroba HK z DNJZ	Slovenská pošta, a.s. Vlachovo	8111005	poštová doručovateľka	nie
45	Alerg. choroby dých. ciest	ŽOS Vrútky, a.s.	7212002	zvárač	nie
28	Choroba z vibrácií	ŽSR – Traťový obvod Košice	9629999	traťový robotník	nie
38	Porucha sluchu z hluku	Slovak Telekom Žilina	4223000	telefonistka	nie
22	Kožné choroby	ŽSR – Traťový obvod Košice	9629999	traťový robotník	nie
28	Choroba z vibrácií	SLOVAKSTAV SK, s.r.o. Bratislava	9313002	stavebný robotník	áno

V roku 2015 bola priznaná a hlásená 1 choroba z povolania - choroba z vibrácií horných končatín – kombinované poškodenie u stavebného robotníka v spoločnosti SLOVAKSTAV SK, s.r.o. Bratislava.

Tabuľka II-9 Choroby z povolania, profesionálne otravy a iné poškodenia z práce

Druh choroby z povolania, alebo priemyslových otráv podľa príl. 1 k zákonu č. 461/2003 Z.z.	Počet nových zistených chorôb z povolania a priemyslových otráv v sledovanom období				
	Žel. dopr.	Ostatné v rezorte	Spolu	Z toho žien	Úmrtí
Choroba z vibrácií – pol. č. 28-03	1	0	1	0	0
Spolu	1	0	1	0	0

6. Oblasť ochrany zdravia pred ionizujúcim žiarením

Tabuľka II-10 Prehľad aktivít oddelenia ochrany zdravia pred žiarením

Druh aktivity	počet aktivít
Preprava zdrojov ionizujúceho žiarenia - ŠZD	9
Počet meraní radiačnej expozície	30

Výkon štátneho zdravotného dozoru pri preprave zdrojov ionizujúceho žiarenia

V rámci ŠZD bola pozornosť sústredená na dodržiavanie povinností vyplývajúcich zo zákona č. 355/2007 Z.z. pri preprave zdrojov ionizujúceho žiarenia cestnou a leteckou dopravou, a to najmä platnosť povolenia a plnenie oznamovacej povinnosti. Boli zistené dve porušenia zákona pri preprave rádiofarmák bez platného povolenia. Správny delikt v oblasti radiačnej ochrany bol následne riešený v správnom konaní.

V roku 2015 odborní pracovníci vykonávali ŠZD pri preprave vyhoretého jadrového paliva a čerstvého paliva železničnou, cestnou a kombinovanou dopravou, ako aj pri preprave zdrojov ionizujúceho žiarenia cestnou dopravou. V sledovanom roku bolo vykonaných 9 kontrol. Kontroly sa vykonávajú vždy na vstupe do SR, alebo na začiatku prepravy.

Pracovníci oddelenia sa zúčastnili súčinnosťného havarijného cvičenia PYRAMIDA 2015 ako hodnotitelia. Cvičenie bolo zamerané na previerku činností v zmysle havarijného poriadku spoločnosti DMS s.r.o. v rámci prepravy čerstvého jadrového paliva pri vzniku rôznych mimoriadnych udalostí.

Spracovanie a vedenie registrov

Útvar vedúceho hygienika vedie a spracováva v rámci rezortu nasledovné registre:

- register zdrojov ionizujúceho žiarenia
- register povolení na vykonávanie činností vedúcich k ožiareniu, resp. činností dôležitých z hľadiska radiačnej ochrany a oznámení o činnostiach vedúcich k ožiareniu
- register pracovísk so zdrojmi ionizujúceho žiarenia
- register odborne spôsobilých pracovníkov na pracoviskách so zdrojmi IŽ
- register osobných dávok pracovníkov

Tabuľka II-11 Register zdrojov ionizujúceho žiarenia

Druh zdroja ionizujúceho žiarenia	použitie	počet zdrojov ionizujúceho žiarenia
<i>Röntgenové prístroje (RTG)</i>	<i>Lekárske ožiarenie</i>	38
	<i>Kontrola batožín</i>	53
	<i>Kontrola zásielok</i>	5
<i>Uzavreté rádioaktívne žiariče (UŽ)</i>	<i>Súčasť prístrojov</i>	7
Spolu		103

Register osobných dávok

Osobné dávky boli vyhodnocované u 318 zamestnancov pracujúcich so zdrojmi ionizujúceho žiarenia, z toho 65 v zdravotníctve a 253 v leteckých spoločnostiach. U žiadneho zamestnanca neboli prekročené limity osobných dávok, ktoré sú stanovené príslušnými právnymi predpismi.

Riešenie mimoriadnych radiačných udalostí

Prvoradým cieľom riešenia mimoriadnych udalostí v súvislosti so záchytnom nedeklarovanej rádioaktivity a opustených žiaričov je zabrániť ožiareniu zamestnancov, ktorí sa v rámci plnenia svojich pracovných povinností vyskytujú v blízkosti rádioaktívnych žiaričov a predchádzanie neodbornej manipulácii so zdrojom žiarenia, ktorá by mohla viesť k strate kontroly nad zdrojom žiarenia, resp. ožiareniu obyvateľov. Priebežne je pripravovaná fotodokumentácia nájdených predmetov, ktorá slúži ako archív nájdených kontaminovaných predmetov a tiež ako školiaci materiál pre pracovníkov zberní kovového šrotu.

Tabuľka II-12 Prehľad počtu záchytov nedeklarovanej rádioaktivity od roku 2008

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
<i>počet záchytov</i>	14	11	2	3	17	18	8	11

V roku 2015 odborní pracovníci riešili 11 mimoriadnych udalostí v súvislosti s nálezom žiariča neznámeho vlastníka.

Tabuľka II-13 Prehľad počtu záchytov nedeklarovanej rádioaktivity v roku 2015

	Dátum riešenia MU	Miesto riešenia MU	Odosielateľ	Predmet	Nájdenny zdroj	Príkon dáv. ekvivalentu [mikroSv/hod] Na povrchu predmetu	Spôsob likvidácie
1.	04.05.2015	Bratislava - Vajnory	ADA WASTE s.r.o.	Potrubiie so sypkým materiálom	Cs-137	0,08	Odviezol JAVYS, a.s.
2.	09.06.2015	Bratislava – Jarovce	LACOMED spol. s r.o. (CZ)	Preprava bez povolenia	F-18	34	Izomedact s.r.o. previezol do OÚSA
3.	24.06.2015	Bratislava - Vajnory	HOTIS RECYCLING SLOVAKIA s.r.o.	2 kusy horniny	Ra-226	0,42	Odviezol JAVYS, a.s.
4.	21.07.2015	Bratislava - Vajnory	ADA WASTE s.r.o.	Kus poľnohosp. techniky (pružina)	Co-60	65	Odviezol JAVYS, a.s.
5.	02.09.2015	Bratislava - Vajnory	ADA WASTE s.r.o.	Súčiastka vojenskej techniky	Ra-226	21,3	Odviezol JAVYS, a.s.
6.	03.09.2015	Bratislava - Vajnory	ADA WASTE s.r.o.	Ciferník	Ra-226	15,3	Odviezol JAVYS, a.s.
7.	21.09.2015	Trenčín	Zberné suroviny, a.s. Prevádzka Trenčín	Trezor	Ra-226	0,2	Odviezol JAVYS, a.s.
8.	20.10.2015		Zberné suroviny, a.s.	Kovový šrot - nariadenie pristaviť vozidlo na území SR			
9.	25.11.2015	Bratislava – Jarovce	Transport Medjedovic (A)	Preprava bez povolenia IASOCholine- ¹⁸ F (15 GBq)	F-18	7	Odviezol a dočasne uskladnil Izomedact, spol. s r.o.
10.	01.12.2015	Horný Hričov	Zberné suroviny, a.s. Prevádzka Horný Hričov	Potrubiia	Ra-226	7	Odviezol JAVYS, a.s.
11.	23.12.2015	Poprad - letisko	p. Pálešová	Preprava osoby po aplikácii I-131	I-131	32,85	Osoba poučená ALARA

7. Špecifická činnosť

Tabuľka II-14 Špecifická činnosť

Špecifická činnosť	počet
Medzirezortné a vnútrorezortné pripomienkové konanie	74
Stanoviská na rokovanie vlády SR	8
Stanoviská a pripomienky k materiálom iných ústredných orgánov štátnej správy	10
Stanoviská a pripomienky z medzinárodných rokovaní	12
Odpočít úloh vyplývajúcich z uznesení vlády SR	9
Aktivity spojené s implementáciou Medzinárodných zdravotných predpisov	10
Zdravotné preukazy podľa §10 a §11 zákona č. 355/2007 Z. z.	34

V roku 2015 Útvar predkladal pripomienky v rámci 74 medzirezortných a vnútrorezortných pripomienkových konaní a 9 krát vyhodnocoval úlohy vyplývajúce z uznesení vlády SR (spolu 5 uznesení). Taktiež vypracovával stanoviská k materiálom predkladaným na rokovanie vlády SR a iných poradných orgánov, k materiálom iných ústredných orgánov štátnej správy ako aj k materiálom predkladaným na medzinárodných rokovaníach.

Aj v roku 2015 Útvar aktívne participoval na procese implementácie Medzinárodných zdravotných predpisov (MZP) Svetovej zdravotníckej organizácie v podmienkach Slovenskej republiky, zúčastňoval sa medzirezortných koordinačných porád na MZ SR, ÚVZ SR a vypracovával stanoviská a pripomienky k predkladaným materiálom. V rámci implementácie MZP zabezpečoval prípravu a realizoval školenia osôb na mieste vstupu do SR na základe Rezortného plánu vzdelávania a výcviku osôb určených na zásah pri vzniku udalostí podliehajúcich MZP. Zároveň boli obstarané osobné ochranné pracovné prostriedky pre osoby určené na zásah na miestach vstupu Letisko M.R. Štefánika a žel. stanica Čierna nad Tisou.

V súvislosti s mimoriadnou epidemiologickou situáciou a šírením hemoragickej horúčky Ebola v štátoch západnej Afriky ako aj vírusu MERS v krajinách Blízkeho východu boli realizované preventívne opatrenia s cieľom zabrániť importu ochorenia na územie SR. V nadväznosti na odporúčania ECDC a WHO boli vypracované informačné letáky, ktoré boli distribuované na všetky medzinárodné letiská na území SR s cieľom zabezpečiť informovanosť cestujúcej verejnosti o možných rizikách nákazy a spôsoboch prevencie. Zdravotnícke zariadenia v pôsobnosti rezortu boli oboznámené s aktuálnou epidemiologickou situáciou (Ebola, MERS, Polio) a vyzvané k zabezpečeniu dostatočného počtu príslušných osobných ochranných pracovných pomôcok a k dôkladnému odoberaniu epidemiologickej a cestovateľskej anamnézy.

V priebehu roka 2015 vydal Útvar 34 zdravotných preukazov na plavidlo, ktoré slúžia na medzinárodné účely ako potvrdenie o vykonanej deratizácii lode.

8. Sankčné opatrenia

Tabuľka II-15 Prehľad sankčných opatrení

Sankčné opatrenia	počet	suma (€)
<i>Blokové konanie (§ 84 zák.č.372/1990 Z.z)</i>	89	3284
<i>Pokuty (§ 57 zák.č.355/2007 Z.z)</i>	1	5000
Spolu:	90	8284

V roku 2015 bolo uložených 89 blokových pokút v celkovej sume **3 284,- Eur**. Všetky blokové pokuty boli uložené v rámci výkonu ŠZD v potravinárskych zariadeniach za nedodržiavanie platnej legislatívy. Najčastejším dôvodom na uloženie pokút bolo nesplnenie uložených nápravných opatrení, nepreukázanie odbornej alebo zdravotnej spôsobilosti, nedodržiavanie prevádzkového alebo sanitačného poriadku a nedodržanie zásad správnej výrobnnej praxe.

Za hrubé porušenie príslušných ustanovení zákona č. 355/2007 Z.z. ako aj vyhlášky MZ SR č. 533/2007 Z.z. bola spoločnosti RegioJet, a.s. uložená rozhodnutím pokuta vo výške **5 000 €**. (absencia súhlasu miestne a vecne príslušného orgánu verejného zdravotníctva bez schváleného prevádzkového poriadku) ako aj opakované závažné nedostatky zistené pri výkone ŠZD v neoprávnene prevádzkovaných mobilných zariadeniach spoločného stravovania. Pokuta bola v stanovenom termíne uhradená.

9. Vybrané správne poplatky

Tabuľka II-16 Prehľad vybraných správnych poplatkov

Položka v sadzobníku správnych poplatkov	suma (€)	počet
<i>Vydanie záväzného stanoviska alebo rozhodnutia podľa § 13 ods. 3 a 4 zákona č.355/2007 Z.z.</i>	121 450,00	2429
<i>Vyhotovenie duplikátu záväzného stanoviska alebo rozhodnutia podľa § 13 ods. 3 a 4 zákona č.355/2007 Z.z.</i>	10,00	1
<i>Vykonanie skúšky pred komisiou na preskúšanie odbornej spôsobilosti</i>	420,00	14
<i>Vydanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti podľa § 15 zákona č.355/2007 Z.z.</i>	280,00	14
<i>Vydanie duplikátu osvedčenia podľa čísla o odbornej spôsobilosti podľa § 15 zákona č.355/2007 Z.z.</i>	10,00	1
<i>Vydanie povolenia na činnosti vedúce k ožiareniu podľa § 45 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z., okrem jadrových zariadení</i>	2 100,00	3
<i>Vydanie povolenia na činnosti vedúce k ožiareniu za pracovisko so zvýšeným prírodným ionizujúcim žiarením</i>	400,00	1
<i>Vydanie povolenia na činnosti dôležité z hľadiska radiačnej ochrany za jednu povoľovanú činnosť</i>	300,00	1
<i>Zmena povolenia</i>	330,00	11
Spolu:	125 300	

V tabuľke je uvedený prehľad správnych poplatkov v celkovej sume **125 300 €**, ktoré boli vybrané v rámci posudkovej činnosti a skúšok odbornej spôsobilosti.

10. Prehľad podnetov šetrených na jednotlivých oddeleniach

Tabuľka II-17 Prehľad evidovaných podnetov

	OOH Bratislava	OOH Žilina	OOH Zvolen	OOH Košice	OOZŽ telekomunikácie	Odbor špec. činností a ŠZD	
	Počet podaných podnetov						spolu
<i>porušovanie podmienok životného prostredia</i>	19	9	2	5	10	0	45
<i>porušovanie protiepid. opatrení</i>	8	1	1	3	0	0	13
<i>porušovanie podmienok práce</i>	1	3	3	3	0	1	11
<i>spolu</i>	28	13	6	11	10	1	69
	Vybavené podnety						spolu
<i>opodstatnené alebo čiastočne opodstatnené</i>	11	2	5	4	0	1	23
<i>neopodstatnené</i>	4	2	1	2	10	0	19
<i>v riešení</i>	10	7	0	2	0	0	19
<i>spolu</i>	25	11	6	8	10	1	61
<i>postúpené inému orgánu</i>	3	2	0	3	0	0	8

Prehľad šetrených podnetov podľa charakteru podania

V roku 2015 bolo evidovaných 69 nových podnetov na výkon štátneho zdravotného dozoru, z toho 8 bolo postúpených inému orgánu štátnej správy. Riešených bolo celkovo 61 podnetov, z toho 40 bolo zameraných na porušovanie podmienok životného prostredia, 10 na porušovanie protiepidemických opatrení a 11 podnetov súviselo s porušovaním podmienok práce. Uzavretých bolo spolu 42 podnetov, 19 podnetov ostáva v riešení.

1. Porušovanie podmienok životného prostredia:

Oddelenie oblastného hygienika Bratislava

- Hluk zo železničnej dopravy v Bratislave v lokalite ulíc Brnianska, Javorová, Jaseňová, Topoľová, Dubová - Železnice Slovenskej republiky, Bratislava
- Nevyhovujúce mikroklimatické podmienky v priestore prevádzky Pošta 4, Karloveská ul. Bratislava - Slovenská pošta, a.s.
- Hluk v obytnom prostredí z prevádzky spol. ŽOS Trnava, a.s.
- Nadmerný hluk zo železničnej dopravy (trať Bratislava – Komárno) v obytnom priestore v lokalite Meteorová ul., Bratislava - Železnice Slovenskej republiky, Bratislava
- Hluk zo železničnej dopravy (trať Bratislava - Žilina) v obytnom prostredí v lokalite Trnava - Železnice Slovenskej republiky, Bratislava
- Nízka úroveň čistoty – kultúry cestovania a nevyhovujúce podmienky TVM v IC vlakovej súprave spol. RegioJet, a.s.
- Nízka úroveň kultúry cestovania (nečistota) a nevyhovujúce podmienky TVM v rýchlikových súpravách Železničnej spoločnosti Slovensko, a. s. R 724/725 Remata a R 726/727 Zobor
- Nevyhovujúce podmienky TVM v rýchlikovej súprave Železničnej spoločnosti Slovensko, a. s. R841- Krivín
- Nevhodný spôsob vykonávania kontrol na Letisku M.R. Štefánika v Bratislave – neposkytovanie ochranných návlekov na nohy pri vyzúvaní sa v rámci kontroly - Letisko M.R. Štefánika Bratislava
- Hluk zo železničnej dopravy – rozhlas na nástupišti v Železničnej stanici Trnava - Železnice Slovenskej republiky, Bratislava
- Nadmerný hluk zo železničnej dopravy – zriaďovacia stanica v lokalite Bratislava Východ - Železnice Slovenskej republiky, Bratislava
- Nadmerný hluk zo železničnej dopravy – opravovňa nákladných vozňov v lokalite Bratislava Východ – Železničná spoločnosť Cargo Slovakia a.s.
- Nadmerný hluk z cestnej dopravy – diaľnice D1 v lokalite obce Zavar - Národná diaľničná spoločnosť, a.s.
- Nadmerný hluk zo železničnej dopravy v obytnom prostredí v lokalite Rontgenova ul., Bratislava Petržalka - Železnice Slovenskej republiky, Bratislava

- Nadmerný hluk z cestnej dopravy – severný obchvat mesta Trnava – Petícia za vybudovanie protihlukovej steny v Mestskej časti Trnava Modranka - Národná diaľničná spoločnosť, a.s.

Oddelenie oblastného hygienika Žilina

- Hluk zo železničnej dopravy na trati Bratislava – Košice, časť Palúdzka, Liptovský Mikuláš - Železnice Slovenskej republiky, Bratislava
- Hluk z prevádzky železničných súprav na Železničnej stanici Trenčín - Železnice Slovenskej republiky, Bratislava
- Hluk z leteckej dopravy, prevádzka akrobatických lietadiel na letisku Trenčín - Letecké opravovne Trenčín, a.s.
- Hluk z cestnej dopravy po pozemnej komunikácii I/61 Trenčín – mostný objekt - Slovenská správa ciest
- Hluk zo železničnej dopravy v železničnej stanici Nováky - Železnice Slovenskej republiky Bratislava
- Hluk z leteckej dopravy, vyhlídkové lety nad obcami Liptova – prebieha identifikácia prevádzkovateľa zdroja hluku
- Hluk zo železničnej dopravy v Železničnej stanici Čadca - Železnice Slovenskej republiky, Bratislava
- Hluk z cestnej dopravy I/65, priet'ah cez Mesto Martin počas rekonštrukcie obchvatu - Slovenská správa ciest

Oddelenie oblastného hygienika Zvolen

- Zvýšené emisie hluku z dopravy na cestnej komunikácii I/75 – nadjazd v mestskej časti Opatová, Lučenec - Slovenská správa ciest, SSC IVSC
- Zvýšená hluková záťaž z rýchlostnej cesty R1, cesty I/69 a železničnej trate v obci Vlkanová a výrobné elektrickej energie a kompostárne „Energoblok Badín“ – spoločnosť KOMPALA, a.s., Skuteckého 23, Banská Bystrica

Oddelenie oblastného hygienika Košice

- Hluk z cesty I/79 v intraviláne mesta Trebišov – Slovenská správa ciest
- Železničná stanica Prešov – znečisťovanie nástupišťa vtačím trusom – Železnice Slovenskej republiky, Bratislava, OR Košice
- Hluk zo železničného mosta, Severné nábrežie, Košice – Železnice Slovenskej republiky, Bratislava

Oddelenie ochrany zdravia pred žiarením

- Elektromagnetické žiarenie – prevádzka Základňových staníc na strechách bytových domov v blízkosti domu na Kvačalovej ul. 51 v Bratislave

- Prešetrenie prevádzky 5 telekomunikačných zariadení umiestnených v blízkosti rod. domu na Skalnej 23 v Piešťanoch, podozrenie na prekročenie limitov expozície obyvateľov elektromagnetickému žiareniu, podozrenie na vznik zdravotných ťažkostí
- Prešetrenie prevádzky telekomunikačného zariadenia umiestneného na streche bytového domu na ulici Duklianskych hrdinov 26 v Trenčíne
- Žiadosť o vykonanie merania elektromagnetického žiarenia z telekomunikačných zariadení umiestnených na internáte Obchodnej akadémie v Liptovskom Mikuláši
- Prešetrenie prevádzky telekomunikačného zariadenia v obci Chmeľnica z dôvodu podozrenia na nedodržanie platnej legislatívy
- Prešetrenie prevádzky telekomunikačného zariadenia umiestneného na Klemensovej 4 v Bratislave, z dôvodu podozrenia na škodlivosť zariadenia spôsobujúceho zdravotné problémy
- Prešetrenie prevádzky telekomunikačného zariadenia z dôvodu negatívneho vplyvu na zdravie obyvateľov bytového domu na Tabakovej 1, v Bratislave
- Podozrenie na negatívny vplyv Základňových staníc mobilných operátorov v Tatranskej Lomnici 531 vo Vysokých Tatrách na zdravie obyvateľov, žiadosť o posúdenie úrovne a parametrov žiarenia v predmetnej lokalite a prešetrenie dodržiavania platnej legislatívy
- Žiadosť o poskytnutie informácií k telekomunikačnej stavbe na bytovom dome na Narcisovej ul. 1 v Košiciach
- Petícia proti výstavbe zariadenia na prenos dát na Bakossovej 31 v Banskej Bystrici.

2. Porušovanie podmienok práce:

Oddelenie oblastného hygienika Žilina

- Žiadosť o prešetrenie intenzity hluku na pracovisku Železničnej spoločnosti Slovensko, a. s., hluk z produkcie hudobnej skupiny - prevádzkovateľ Eva Valo, Senec
- Pracovné podmienky na pracovisku upratovacej čaty v Železničnej stanici Žilina – prevádzkovateľ AB- Facility, s.r.o. Žilina
- Pracovné podmienky na pracovisku Pošta Vrútky - Slovenská pošta a.s.

Oddelenie oblastného hygienika Zvolen

- Nevyhovujúce pracovné podmienky na pracovisku PB Partner a.s. - VAP v priestoroch Slovenskej pošty, Lučenec 3, Rúbanisko II77, 984 03 Lučenec - PB Partner, a.s., Dvořákovo nábrežie, 811 02 Bratislava a Slovenská pošta, a.s.
- Ohrozenie zdravia expozíciou azbestom u zamestnancov v objekte Slovenskej pošty, a.s., Partizánska cesta č. 9, Banská Bystrica
- Absencia dodávky pitnej vody na pracovisku a nevyhovujúci stav žumpy – Železnice slovenskej republiky, Bratislava, OR Zvolen, SMSÚ ŽB, M. R. Štefánika 295/2, 960 02 Zvolen

Oddelenie oblastného hygienika Košice

- Nevyhovujúce pracovné podmienky na pracovisku Slovenskej správy ciest IVSC Košice
- Nevhodné pracovné podmienky na pracovisku umiestnenom v areáli Železničnej stanice Košice - MD drogérie, Staničné námestie 11, Košice

Odbor špecializovaných činností a štátneho zdravotného dozoru

- Podozrenie na prítomnosť azbestu v prachu vzniknutom počas realizácie rekonštrukčných prác na teplovodnom systéme v budove Slovenskej pošty, a.s., Partizánska cesta 9, Banská Bystrica

3. Porušovanie protiepidemických opatrení:

Oddelenie oblastného hygienika Bratislava

- Nevyhovujúce hygienické podmienky v stánku rýchleho občerstvenia pred budovou Železničnej stanice Bratislava hlavná stanica - prevádzkovateľ Ján Ertl
- Nevyhovujúce hygienické podmienky v zariadení spoločného stravovania BEER ARENA, Šancová 5, Bratislava – prevádzkovateľ Smíchovská perla
- Nevyhovujúce hygienické podmienky v zariadení spoločného stravovania EatαFly na Letisku M.R.Štefánika Bratislava - prevádzkovateľ City Gastro, s.r.o.
- Predaj mrazeného ovocného krému po dobe spotreby, manipulácia s etiketami označenia výrobkov v zariadení spoločného stravovania Soffee Shop Company, Letisko M.R. Štefánika Bratislava za pasovou kontrolou - Prevádzkovateľ Probuilding, s.r.o.
- Nevyhovujúce hygienické podmienky v bufetovom vozni IC vlakovej súpravy spol. RegioJert, a.s.
- Hygienické nedostatky v bufetovom vozni spol. RegioJet, a.s. .
- Nevyhovujúce hygienické podmienky v zariadení spoločného stravovania – Reštaurácia Hlavná stanica – Železničná stanica Bratislava hlavná stanica

Oddelenie oblastného hygienika Zvolen

- Nevyhovujúca prevádzková hygiena a kvalita podávaných pokrmov v zariadení spoločného stravovania „Bufet u rybárky“, objekt v Železničnej stanici Banská Bystrica, ul. 29. augusta 35, Banská Bystrica – prevádzkovateľ Anna Tóthová, Pod kostolom 326/34, 976 37 Hrochoť

Oddelenie oblastného hygienika Košice

- Nedodržiavanie hygienických požiadaviek v Mobil baroch v rýchlikoch na trase z Bratislavy do Košíc – živnostník Radek Schusser, Česká republika

- Reštauračný vozeň R 609 Spišian – prevádzkovateľ Železničná spoločnosť Slovensko, a.s.,
- Prevádzka rýchleho občerstvenia v Železničnej stanici Čierna nad Tisou - Helena Kostúriková prevádzkovateľka

Odstúpené podnety:

- Hluk v obytnom prostredí zo vzletovej plochy a lietajúcich motorových zariadení lietajúcich v blízkosti obcí Janíky a Malý Madarás – prevádzkovateľ Jozef Uzsák - odstúpené RÚVZ Bratislava hl. mesto
- Znečisťovanie vodného toku v rámci výkonu prác na Železničnej stanici Plevník, Drieňové – Železnice Slovenskej republiky, Bratislava – odstúpené na Okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie Považská Bystrica
- Hygienické nedostatky v pohostinstve (nebolo k dispozícii WC) – znečisťovanie okolia - Pohostinstvo Pčolník Humenné, prevádzkovateľ Ladislav Orlej – odstúpené na RÚVZ Humenné
- Znečistené kabíny kamiónov (hmyz) spoločnosti NOTHEGGER Slovakia s.r.o. Michalovce – odstúpené na RÚVZ Michalovce
- Hluk z dopravy po miestnych komunikáciách v susedstve cesty I/18 - Mesto Prešov odstúpené na RÚVZ Prešov
- Nevyhovujúce hygienické podmienky v Materskej škole Pri Šajbách, Bratislava odstúpené na RÚVZ Bratislava hl. mesto
- Nevyhovujúce hygienické podmienky v pivárni na Železničnej stanici Rača - odstúpené na RÚVZ Bratislava hl. mesto
- Podmienky v zariadení spoločného stravovania Bar Eiger na Žarci v Čadci - odstúpený RÚVZ Čadca

11. Spolupráca s ústrednými orgánmi štátnej správy

Spolupráca s Ministerstvom zdravotníctva SR

V priebehu roka 2015 Útvar aktívne spolupracoval s Ministerstvom zdravotníctva SR v rámci implementácie Medzinárodných zdravotných predpisov a aktívne participoval na príprave XIX. ročníka Medzinárodnej konferencie medicíny katastrof v Slovenskej republike.

Spolupráca s Ministerstvom vnútra SR

Spoločný akčný plán vlády SR a vlády USA na boj proti nelegálnemu nakladaniu s jadrovými a rádioaktívnymi materiálmi a súvisiacimi technológiami (uznesenie vlády č. 772 z 30. novembra 2011)

Vo februári v roku 2015 prebehlo pracovné rokovanie podskupiny pre CBRN hrozieb, ktorého cieľom bolo vytvoriť základ pre prípravu plánu terénneho cvičenia, ktoré sa uskutočnilo v júli vo vojenskom výcvikovom priestore Lešť. Pracovníci Útvaru cvičili zásah proti nelegálnej preprave zdrojov ionizujúceho žiarenia vo vagóne osobnej železničnej dopravy na hraničnom prechode s Ukrajinou. V októbri zasadala multidisciplinárna integrovaná skupina odborníkov zameraná na elimináciu environmentálnej kriminality CBRN. Na tomto zasadnutí účastníci predložili odpočet plnenia Spoločného akčného plánu.

Spolupráca s Ministerstvom financií SR

V spolupráci so Sekciou colnej správy Finančného úradu odborní pracovníci Útvaru vykonávali kontroly pri preprave zamerané na nelegálny prevoz rádioaktívneho materiálu. Výsledkom niekoľkých kontrol bol záchyt dvoch nelegálnych prepráv.

Spolupráca s Ministerstvom obrany SR

V záujme ochrany zdravia profesionálnych vojakov bolo v spolupráci s Vojenským ústavom hygieny a epidemiológie Ministerstva obrany SR vykonaných niekoľko objektivizácií ionizujúceho žiarenia. Na viacerých vojenských útvaroch bolo uskutočnené meranie parazitného ionizujúceho žiarenia v okolí rádiolokačných systémov a meranie ionizujúceho žiarenia pochádzajúceho z priemyselných rádionuklidov využívaných v bojovej technike.

Spolupráca s Úradom verejného zdravotníctva SR

V súvislosti s plnením bodu B.3 uznesenia vlády č. 16 zo dňa 7. januára 2015 k materiálu: „Návrh na implementáciu Rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 1082/2013/EÚ z 22.10.2013 o závažných cezhraničných ohrozeniach zdravia, ktorým sa zrušuje rozhodnutie č. 2119/98/ES v Slovenskej republike“ bol v pôsobnosti MDVRR SR určený Útvar vedúceho hygienika rezortu ako kontaktný bod pre komunikáciu a výmenu informácií s národným kontaktným miestom pre EWRS v Slovenskej republike (Úrad verejného zdravotníctva SR) pri podozrení alebo vzniku udalostí definovaných v kategóriách závažných cezhraničných ohrození zdravia.

V roku 2015 bola prijatá informácia o epidémii gastroenteritíd na výletnej lodi plávajúcej na Dunaji. Po vykonaní opatrení na palube predmetnej výletnej lode v prístave Bratislava bola zaslaná informácia národnému kontaktnému miestu pre EWRS.

Spolupráca s Úradom jadrového dozoru SR

Na základe dohovoru medzi Úradom jadrového dozoru SR (ÚJD SR) a príslušnými orgánmi verejného zdravotníctva, ktoré sa zúčastňujú riešenia mimoriadnych udalostí v SR bol pravidelne, v štvrtročných intervaloch zasielaný prehľad o mimoriadnych udalostiach, ktoré riešili odborní pracovníci ÚVHR. Tieto informácie slúžia ako podklad pre hlásenia ÚJD SR do databázy MAAE o záchytoch jadrových a rádioaktívnych materiálov v SR.

Okrem toho pracovníci ÚJD SR a Útvaru vykonávali v roku 2015 spoločne dozor pri preprave jadrových materiálov železničnou dopravou a kombinovanou dopravou. Zároveň ÚVHR posudzovalo aj dokumentáciu potrebnú na vydanie povolenia na takúto prepravu. Pracovníci oddelenia sa zúčastnili medzinárodného cvičenia INEX 5 a ConvEx, ktoré organizovalo ÚJD SR v spolupráci s MAAE.

Pracovníci ÚJD SR a Útvaru zastupujú SR v Komisii pre bezpečnosť prepravy TRANSSC IAEA a v Európskej asociácii príslušných úradov pre bezpečnosť prepravy.

12. Medzinárodná spolupráca

Zastupovanie MDVRR SR v medzinárodných organizáciách, pracovných skupinách a projektoch

Útvar vedúceho hygienika rezortu zastupuje SR v týchto medzinárodných organizáciách, pracovných skupinách a projektoch:

- Medzinárodná agentúra pre atómovú energiu (MAAE) - TRANSSC - Transport Safety Standard Committee
- Európska asociácia príslušných úradov pre bezpečnosť prepravy EACA
- Pracovná skupina „Donnauschiffahrt“ – združuje zástupcov orgánov na ochranu zdravia z Nemecka, Rakúska, Slovenska a Maďarska, ktoré zabezpečujú štátny zdravotný dozor v oblasti osobnej lodnej dopravy na Dunaji. Ich cieľom je zabezpečiť harmonizáciu postupov pri výkone kontrol na osobných lodiach plávajúcich po Dunaji ako aj vzájomnú informovanosť o nedostatkoch zistených pri výkone štátneho zdravotného dozoru v rámci svojej pôsobnosti na území jednotlivých krajín.
- EU SHIPSAN ACT Joint Action – projekt financovaný z prostriedkov Európskej komisie, ktorého cieľom je vytvoriť integrovanú a trvalo udržateľnú stratégiu na úrovni EU na zabezpečenie ochrany zdravia cestujúcich a posádky na osobných a nákladných lodiach a zabránenie cezhraničnému šíreniu chorôb. MDVRR SR sa do projektu zapojilo v roku 2013 a aktivity v rámci tohto projektu pokračovali aj v roku 2015, a to zasielaním stanovísk k predkladaným materiálom, účasťou na tréningovom kurze, prezentáciou projektu na medzinárodných fórach ako aj realizáciou inšpekcií na palube výletných lodí podľa „European Manual for Hygiene Standards and Communicable Disease Surveillance on Passenger Ships“
- ICAO CAPSCA Programme - CAPSCA (Collaborative arrangement for the Prevention and Management of Public Health Events in Civil Aviation) je globálny program Medzinárodnej organizácie civilného letectva (ICAO), ktorého cieľom je posilniť pripravenosť a reakcie na závažné verejno-zdravotné hrozby v oblasti leteckej dopravy. Program je zameraný na prevenciu šírenia infekčných chorôb prostredníctvom leteckej dopravy a management zdravotných hrozieb v civilnom letectve. MDVRR SR sa v júli 2015 stalo plnohodnotným členom CAPSCA Europe.

Odborné podujatia a prednášky

Počas roka 2015 sa zamestnanci Útvaru zúčastnili **34 medzinárodných rokovaní a prezentovali 24 príspevkov.**

K najvýznamnejším odborným podujatiam patrili:

- 4. európske koordinačné stretnutie ICAO Programu prevencie a manažmentu zdravotných hrozieb v civilnom letectve – 4th ICAO CAPSCA Europe Meeting
- Medzinárodná konferencia – Osobná lodná doprava na Dunaji 2015 - „Donnauschiffahrt 2015“
- Európsky tréningový kurz na vykonávanie kontrol a vydávanie Osvedčení o sanitárnej kontrole lodí podľa Medzinárodných zdravotných predpisov Svetovej zdravotníckej organizácie (IHR 2005, WHO)
- Aktívna účasť na satelitnom workshope ECDC – „Bridging epidemiology to public health security policy“
- 20. Medzinárodná dunajská konferencia – 20th Internationale Donauschiffahrts und Tourismus Konferenz
- Zasadnutia pracovnej skupiny „Donnauschiffahrt“
- Konferencia Dni radiačnej ochrany 2015
- Odborný seminár – Preprava jadrových materiálov
- Odborná príprava – Plnenie povinností vyplývajúcich zo zákona č. 355/2007 Z.z. pri činnostiach vedúcich k ožiareniu
- Workshop Bezpečnosť zdrojov ionizujúceho žiarenia počas prepravy (The Security of Radioactive Sources during the Transport) organizovaným Svetovým Inštitútom pre Jadrovú Bezpečnosť WINS.
- 3. rokovanie odbornej skupiny MAAE zaoberajúcej sa integráciou bezpečnostných štandardov pre fyzickú a radiačnú ochranu ZIŽ pri ich preprave.
- Výcvikový kurz - jadrová forenzná expertíza organizovanom MAAE